

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer trankirano — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četr let 2 kroni; ista naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Potapljanje Slovencev.

Znano je, da Slovani o vsakem popisovanju ali štetju ljudi zaman zahtevajo, naj se štejejo ljudje poleg občevalnega jezika, tudi po narodnosti, ker se sicer godi Slovanom krivica. Tudi leta 1900 so zlasti Čehi to energično zahtevali od vlade in pridružili so se tej zahtevi tudi Slovenci. A pod plivom Nemcev je ostala vlada gluha za te zahteve in se je izgovarjala, da ti podatki itak za „narodnosti“ nimajo po mena. Toda vladna pamet je kratka, njena lo gika šepava in o prvi priliki se sklicuje vlada sama na ljudsko štetje, če je treba statistike o narodnosti. Kako so upravičene zahteve Slovanov, naj se štejejo ljudje tudi po narodnosti, dokazuje članek ki ga je priobčil dr. Meinzingen v „statističnem mesečniku“ (XI in XII iz l. 1902), ki ga izdaja c. kr. statistična centralna komisija na Dunaju. Pisec je sestavil skupine oseb, ki so se priselile v središča, to je v večja mesta, in je opazoval, koliko jih je navedlo za občevalni jezik svoj domači jezik in koliko jezik novega bivališča. Opirati se hočemo samo na tiste dele, ki se tičejo nas Slovencev.

Na Dunaju je zapisalo izmed oseb, rojenih na Slovenskem, 1259 slovenski občevalni jezik, rojenih pa je bilo v popolnoma slovenskih okrajih 6404 in v pretežno slovenskih okrajih 3004 (skupaj 9408), pristojnih pa 11920.

Še značilnejšo sliko kaže statistika gledé Gradca. Od 9222 oseb, rojenih v popolnoma slovenskih okrajih, je zapisalo v Gradcu slovenski občevalni jezik samo 632 oseb, in od 3313 oseb, rojenih na Kranjskem, samo 461.

V Trstu je bilo v času štetja vse skupaj 10132 oseb iz Kranjskega, in sicer 8910 iz docela slovenskih krajev in ostali iz pretežno slovenskih krajev, a skoro vsi so vpisani za Italijane, namreč 6153 in le 2672 jih je zapisalo slovenski občevalni jezik. To je tem bolj čudno, ker se je na celem Kranjskem zapisalo manj oseb z italijanskim občevalnim jezikom (v vsem 259) nego v Trstu tistih, ki so prišli iz Kranjskega. Dasi torej na Kranjskem ni Italijanov, naj bi vendar bilo prišlo iz Kranjskega v Trst 6153 oseb z italijanskim občevalnim jezikom! To je pač več nego neverjetno!

Vzemimo, da osebe, ki so se preselile iz docela slovenskih ali pretežno slovenskih krajev v katere omenjenih mest, niso bili sami Slovenci, vendar smemo z največjo verjetnostjo računati, da so vsaj po ogromni večini bili Slovenci, zlasti ker je znano, kako se uprav naši ljudje radi selé dočim se tujci, ki so se enkrat naselili v naših krajih, zajedó kakor klopi med nas in se ne dajo več iztrebiti. Zato ni verjetno, da bi se iz docela ali pretežno slovenskih krajev izseljevali ravno — Nemci in Italijani. Žalostno je torej, da je ogromna večina slovenskih pri seljencev na Dunaj, v Gradec ali Trst pozabila svoj rodni jezik in zapisala za občevalni jezik nemščino ali italijanščino. Če bi se šteli ljudje po narodnosti, bi bilo razmerje za nas gotovo bolje. Seveda v mnogih primerih menda naši rojaki niso sami krivi, da so zapisani za Nemce ali Italijane, temveč njihovi delodajalci in gospodarji, ki svojevotjno odločujejo tudi v takih

stvarah. Velik vzrok za to žalostno prikazen pa je tudi narodna nezavednost, ki se ne dá izgnati iz našega naroda. Menda ni naroda, ki bi dajal svojemu sovražniku toliko privržencev kakor ravno naš nesrečni slovenski narod. Saj se moramo skoro po večini boriti vsaj na Štajarskem le zoper naše ljudi, ki pa trobijo v nasprotni rog in slepo sledijo našim sovražnikom.

Zato bodi naša prva naloga buditi v našem narodu narodno zavest in narodni ponos, da bo na eni strani v domovini vedno manj izdajic in da jih počasi povsem iztrebimo, na drugi strani pa da naši rojaki v tujini ne bodo izginjali brez sledu v tujem narodnem morju.

V.

Novi volilni red za Štajarsko.

Okoliški prebivalci, ki imajo po § 12 volilno pravico in so s prebivalci mest in trgov združeni v eno občino, imajo volilno pravico v skupini kmetijskih občin.

V vsakem takem slučaju mora predstojnik krajevne občine ravnati po tozadevnih določbah deželnozborskega volilnega reda.

§ 17. Izključeno je, da volijo ali se smejo voliti za deželnega poslanca:

1. Osebe pod varštvom ali kuratelo.
2. Oni, ki dobivajo ubožnostno oskrbo iz javnih ali občinskih sredstev ali so jo dobivali v volitvah neposredno predidóčem letu ali ki so sploh navezani na javno darežljivost.
- Kot ubožnostna oskrba ali kot čini javne darežljivosti se pa z ozirom na volilno pravico ne smejo smatrati: podpore bolniških blagajn, rente za ponesrečence in invalide, oproščenje šolnine, podeljenje učnih sredstev ali štipendij, kakor tudi ne podpore v nesreči.
3. Osebe, za katerih premoženje se je otvoril konkurz, za čas konkurzne obravnave.
4. Osebe, katere so bile zaradi zločina ali prestopka tatvine, poneverjenja, udeležbe istega ali goljufije (§§ 460, 461, 463, 464 kaz. zak.) obsojene in kaznovane.

Posledice obsodbe prenehajo pri zločinih, v § 6 št. 1 do 10, postave z dne 15. novembra 1867, dež. zak. št. 131, naštetih, po prestani kazni, pri drugih zločinih po preteku 10 let, pri zgoraj navedenih prestopkih pa po preteku treh let po prestani kazni.

Ako izda kazensko zakonodajstvo nove do ločbe, vsled katerih kazenskih obsodb in za koliko časa se izgubi aktivna in pasivna volilna pravica pri občinskih volitvah ali pa se ne sme izvrševati, veljajo iste določbe tudi za deželnozborske volitve.

Stalno ali začasno službujoči častniki, vojaški duhovniki, gažisti brez činovnega razreda in osebe izmed moštva oborožene sile, oziroma crožništva, obenem tudi začasno odpuščeni, ne smejo, izvzemši slučaj kakor ga navaja § 14 te postave, niti voliti niti voljeni biti.

Voliti se tudi ne smejo vsi stalno ali začasno aktivno služuči uradniki oborožene sile.

Niso pa izključene one osebe oborožene sile, ki so v dotičnem času v aktivni vojaški službi, samo da zadoste dolžnosti orožnih vaj.

§ 19. Razpis občin volitev naj se izvrši tako, da se volijo naprej poslanci občega volil-

nega razreda (IV § 3 dež. reda) potem poslanci kmetijskih občin (III. § 3 dež. reda), dalje poslanci mest in trgov ter trgovinskih in obrtnih zbornic (II § 3 dež. reda) in končno poslanci velikega posestva (I § 3 dež. reda), in da začno volitve za vsako izmed prvih treh skupin v celi deželi isti dan.

§ 20. Razpis občin volitev naj se razglasi v deželnem časopisu in z javnimi razglasi po vseh občinah kronovine Štajarske.

Razpis posameznih dopolnilnih volitev v veleposestvu se razglasi v deželnem časopisu, v skupini mest in trgov, kmetijskih občinah in in splošnem volilnem razredu pa potom javnih razglasov pri občinah dotičnega volilnega razreda.

§ 21. Vsi, ki imajo pravico voliti, in sicer po določbah tega volilnega reda v istem volilnem kraju, na istem volišču in v isti volilni celoti, se morajo v posebnih polah v abecednem redu v dveh izvodih zabeležiti.

Ako pa volijo volilci večih občin v enem volilnem kraju, se morajo zapisniki volilcev v posameznih občinah posebej izgotoviti, ki potem tvorijo kot delni zapisniki podlago volitve, ne da bi se izgotovil za vse one, ki imajo pravico voliti v onem kraju, skupni zapisnik vseh volilcev po abecednem redu.

§ 22. Izgotavljanje volilne liste veleposestva mora preskrbeti namestnik. Volilne liste za volilni razred mest in trgov, za skupino kmetijskih občin in splošno kurijo mora izgotoviti v vsaki občini dotični župan. Volilna lista velikega posestva se mora po namestniku priobčiti v deželnem časopisu in odrediti 14 dnevni reklamacijski rok, ki se računa od dneva razglasitve.

§ 23. Zapisnike volilcev drugih volilnih razredov mora občinski predstojnik razpoložiti v občinskem uradu. Obenem se mora razpoložitev in osemdnevni reklamacijski rok, računat od dneva razglasitve, javno razglasiti.

§ 24. En izvod volilne liste mora občinski predstojnik (župan) predložiti neposredno predpostavljeni politični oblasti, oziroma onemu okrajnemu glavarju, kateri je po namestniku poverjen z reševanjem reklamacij (§ 26).

§ 25. Reklamacije proti volilni listi morejo vložiti volilci dotične volilne celote zaradi sprejema oseb, katere nimajo pravice voliti, ali izpustitve onih, ki imajo pravico voliti.

Reklamacije proti volilni listi veleposestva se morajo vložiti pri politični deželni oblasti, proti volilnim listam ostalih razredov pa pri občinskem načelniku (županu).

§ 26. Reklamacije, ki se vložijo pri občinskem predstojniku (županu), mora isti tekom treh dni poslati neposredno predpostavljeni pol. oblasti, oziroma v mestih z lastnim statutom, razun deželnega glavnega, onemu okrajnemu glavarstvu, kateremu je namestnik poveril rešitev reklamacij.

§ 27. Pravočasno vložene reklamacije, tičoče se volilnih list veleposestva in deželnega glavnega mesta, rešuje namestnik, ostale pa predstojnik one politične oblasti, kateri je občina neposredno podrejena, oziroma oni okrajni glavar, kateremu je ta rešitev poverjena. (§ 26.).

§ 28. Proti rešitvam po § 27 storjenim, izvzemši reklamacije proti volilni listi veleposestva in deželnega stolnega mesta, se more

tekom treh dni od dneva dostavljenja vložiti priziv na namestnika.

Rešitev po namestniku je v vsakem slučaju končno odločilna.

Reklamacije in prizivi, ki so se vložili po preteku roka, se kot prepozni zavrnejo.

Uradnik, kateremu je rešitev reklamacij poverjena, sme storiti do 23 ur pred volitvijo potrebne uradne popravke v volilni listi. Oni izvod volilne liste, ki je v njegovih rokah, se smatra za avtentičnega.

§ 29. Kakor hitro je volilna lista velikega posestva po rešitvi pravočasno vloženih reklamacij popravljena, izgotovi namestnik za posa. mezne volilce legitimacije, katere morajo imeti tekočo številko volilne liste, ime in bivališče volilca, kraj, dan in uro začetka volitev in uro zaključka glasovanja.

Volilcem, ki stanujejo v deželi, se pošljejo legitimacije; volilci pa, ki stanujejo izven dežele, se pozovejo v deželni časopisu, da vzamejo svoje legitimacije.

(Konec prihodnjič.)

Celjske in štajarske novice.

(V imenu njegovega Veličanstva cesarja!)

Da bode „Domovino“ čitajoče občinstvo vedelo, zakaj je bila zadnjič zaplenjena, objavljamo doslovno značilne odstavke razsodbe c. kr. okrožnega sodišča v Celju z dne 19. novembra 1903 kakor sledi: V članku „Gleispachovo sleparstvo“ je najti dejanski stan pregreška zoper javni mir in red po § 300 k. z. V tem članku se skuša z zmerjanjem, zasmehovanjem, neresničnimi trditvami in z zavijanjem povzročiti puntanje zoper c. kr. nadsodišče v Gradcu. To izvajanje tvori v zvezi z napisom „Gleispachovo sleparstvo“ pregrešek zoper javni mir in red in po § 300 k. z. in se je za to (!) moralo razsoditi.

(Popravek) Stavčevski skratelj je v naši zadnji številki povzročil neljubo zmešnjavo. Zidnji stavek notice o nastopu „Slov. Gospodarja“ zoper poslanca Vošnjaka je bil po pomoti pri djan ob koncu notice o zlorabi celjskega c. kr. davčnega urada. Vsled tega je ti notici žalibog bil deloma odvzet prvotni pomen, „Slov. Gospodarju“ se je pa nehote pripisalo, za kar ni bilo povoda. To se naj na znanje vzame.

(Poroka) Poročil se je v Brühlu pri Mödlingu gospod Jakob Pukl, predsednik društva „Zveze“ in podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju v gospo Lavro Strnad. Srčno častitamo!

(Prihodnja gledališka predstava „Celjskega pevskega društva“) bode 8. decembra. Igrala se bode veseloigra „Valvazorjev trg št. 15“, ki se uprizori prvič na našem odru.

(Celjsko pevsko društvo) ima svoj redni občni zbor dne 16. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih v „Narodnem domu“ z navadnim sporedom. — K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

(Za norce jih imajo) Tukajšnje c. kr. okrož. sodišče nas je z odlokom z dne 18. novembra t. l. obvestilo, da se je na podlagi naših pritožb zaradi kršenja pravic našega jezika vsled ukaza c. kr. pravosodnega ministrstva z dne 10. oktobra 1903 št. 25001/3 primerno ukrenilo. Dan pozneje, dne 19. novembra 1903 nam je pa isto c. kr. okrož. sodišče s podpisom istega dež. sodnega svetnika Reitterja poslalo nemško razsodbo o potrjenju zaplembe našega lista, akoravno so vse naše pritožbe bile vložene baš za radi dostavljanja nemških sodb. Ker je iz tega razvidno, da hočejo naši nemškonacionalni c. kr. uradniki ali c. kr. ministrstvo ali nas Slovence za norce imeti, pritožili smo se iznova in to c. kr. ministrstvu naznanili. Da bi kaj pomagalo, sicer ne mislimo, damo pa gospodom na Dunaju in v Celju priliko, da se s svojim postopanjem še dalje smešijo in pripomagajo k dozoritvi stvari, ki bodo itak — kmalu prezrele.

(Enakopravnost pri celjskih in drugih sodiščih.) Celjsko okrožno in okrajno sodišče imata sicer dvojezične pečate v namen, da se pritiskajo k podpisom sodiških odredb, vložni štampelj pa je pri obeh sodiščih samo nemški. Samo nemški je tudi na obeh sodiščih zunajni napis na sodiških poslopih. To je preziranje

enakopravnosti, kateremu se moramo opirati z vsemi zakonitimi sredstvi. — Tudi c. kr. okrajno sodišče na Laškem ima protizakonite samonemske pečate!

(Kopelnice ob Savinji) so nevarne za mostove, ako jih vzdigne in odnese voda. Tako je modri celjski mestni urad razglasil po povodnji leta 1901 in prepovedal staviti kopelnice nad kapucinskim mostom gori ob Savinji. Komaj pa je izdal to prepoved, postavil je celjski mestni urad sam na mestnem vrtu v šolskih ulicah blizu kaplanije leta 1902 novo kopelnico. Mestne kopelnice torej niso nevarne za most, če jih voda odnese, nevarne so samo zasebne, posebno se menda kopelnica v takoimenovanem Lubejevem vrtu, katero ima posojilnica, prej gospod Stegenšek, mestnemu uradu nevarna zdi. Drugim tako, sebi drugače! Saj tudi mestna hranilnica posojuje mestu samemu denar po 4½%, drugim ljudem pa po 5%! O Celjani, Celjani!

(Svoji k svojim.) Piše se nam: Čast našim naprednim štajarskim gospodarjem, kateri uvidevajo potrebo, svoje gospodarske naslednike v kmetijsko šolo v namen strokovne izobrazbe pošiljati. Dvakrat čast še tistim, kateri uvidevajo potrebo, se v tem obziru gesla: „Svoji k svojim“ držati, in kateri svoje sinove v narodno slovensko kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu na Kranjskem pošiljajo, četudi jih to precej več stane, kakor bi jih v naše sicer domače štajarske, toda ponemčevalne kmetijskešole pošiljali. Odkar slovenska kranjska kmetijska šola na Grmu obstoji, je vsako leto po več štajarcev učencev v nji. Letos jih je pa, kakor se nam poroča posebno dosti, v obeh letih nič manj kakor 17 med 34 timi, torej ravno polovica. Čast in hvala pa tudi našim okrajnim zastopom, našim narodnim posojilnicam in hranilnicam, katere naše štajarske fante na grmski šoli podpirajo. Čast in hvala posebno še našim vrlim narodnim gospodom državnim poslancem kateri istim tudi državne podpore pripomogujejo. Čast in hvala vsem!

(Sodni izpiti) se bodo vršili prihodnje leto pri deželni nadsodišču v Gradcu dne 18. februarja, 6. junija in 7. novembra.

(Volitve za cenilno komisijo za dohodninski davek) se vrše: za cenilni okraj Celje, mesto, dne 3. in 4. decembra; Celje, okraj, dne 30. nov. in 1. dec.; Ljutomer 30. nov., 1. in 2. dec.; Maribor, okraj, 10., 11. in 12. dec.; Ptuj, mesto, 3. dec.; Ptuj, okolica 10. dec.; Brežice 26., 27. in 28. t. m.; Slovenjgradec 25. t. m.

(V Žalcu) je bila preteklo nedeljo prva javna prireditve žalskega odseka celjskega Sokola. V dvorani predsednika sokolskega odseka g. Franca Hodnika se je vršil čedno uprizorjen večer, ki je privabil obilo narodnega občinstva iz Žalca in okolice in zlasti tudi iz Celja. Nastopil je žalski „Sokol“ pri kratki dobi svojega obstanka prvič z javno telovadbo v skupinah, katere so se pod vodstvom br. Megliča nepričakovano zadovoljivo izvajale. Žalski diletantje so priredili prav primerno gledališko igro „Zmešnjava nad zmešnjavo“, katera je občinstvo prav zadovoljila. Igralke gdč. Seničeva ml., gdč. Ljoldova ml., ga. Podgoršekova so bile svojim ulogam v nepričakovani meri kos in jim častitamo, izmed moških igralcev, zlasti g. Pergerju, dasi ravno zaslužijo tudi vsi drugi odkrito priznanje. Celjsko „Slovensko delavsko pevsko društvo“ je prišlo v Žalec polnoštevilno in pelo v splošno zadovoljnost pod priznanim vodstvom gospoda dr. Schwaba. Prisrčnost proste zabave je bila vsestranska. Cela prireditve žalskega sokolskega odseka je sokolstvu v čast, narodnemu gibanju v tem važnem narodnem trgu pa gotovo v znaten prid. Naprej slovenski duh sokolski! Natančno poročilo prihodnjič.

(Žalski odsek „Celjskega Sokola“) V nedeljo, dne 29. t. m. ponavljala se bode na občno zahtevanje igra „Zmešnjava nad zmešnjavo“ ter skupine. Z ozirom na to, da se bode lahko udeležilo veselice tudi zunanje ljudstvo, se bode vstopnina znižala. Natančneje objavimo v prihodnji številki.

(Občinske volitve v Št. Pavlu v Sav. dol.) Piše se nam: Tho in mirno so se vršile minolo soboto v Št. Pavlu občinske volitve. Pri zadnjih in zlasti pri predzadnjih volitvah je divjal stra-

sten boj med domačimi strankama, sedaj pa so se končale volitve v znamenju kompromisa, tako da je prišlo v odboru tudi nekaj narodnokonzervativnih mož. In tako je tudi prav! Priznati se mora sicer na čast prejšnjemu zastopu, da je uradoval slovensko, samo pri volitvah v deželni ali državni zbor je rad poškilil na nasprotno stran in njegovi volilni možje niso glasovali za slovenske kandidate. To je sicer žalostno, če se pomisli, da so bili v odboru sami domači slovenski možje, a upati je, da se to ne zgodi več. Saj uvidevajo tudi naši možje, da ne more več ljati za poštenjaka, kdor zaničuje svoj jezik, ki ga govori sam in njegovi otroci, in krivih nemškutarskih prorokov ne bodo poslušali več. Da prodirajo pri nas res taki nazori, zato nam je dokaz vrla latkovska požarna bramba, ki si je pod spretnim vodstvom zavednega posestnika Cilinška, po domače Blatnika, izbrala slovenski poveljni jezik in se kaj lepo razvija in napreduje. Sicer tudi tukaj ni bilo brez nasprotnosti in skoro nismo hoteli verjeti, da so nekateri možje, oziroma fantje odklonili pristop zaradi — slovenskega poveljnega jezika. Ves svet bi bilo treba prepotovati in še bi ne našli nikjer naroda, ki bi se sramoval svojega jezika tako, kakor se je zgodilo v tem primeru. Pa tudi tukaj se širi spoznanje, da se svojemu bližnjemu v nesreči lahko prav tako ali še bolje pomaga, če zapo veduje svoji četi pošten mož v slovenskem jeziku, kakor če kriči kak nemškutarski „havtman“ in za njim njegovi podrejenci svoj „Gutheil“ in „Gutschlauch“. Zato pa Št. Pavlani, sedaj ste poravnali stara nasprotnosti in združeni bočete delovati v prid svoji lepi občini! Pri tem pa nikdar ne pozabite, da je dolžnost vsakega poštenega Slovenca tudi povsod pokazati in braniti svoje slovensko prepričanje, da vas bo slovenski svet mogel šteti med svoje verne sinove.

(Ljubečna.) Pred kratkim so obhajali Ljubečanje slavnost. blagoslovljenje šolskega poslopa. Ob določenem času se je zbralo v velikem številu ljudstvo, staro in mlado, da prisostvuje dogodku, ki se še tukaj ni vršil. Strel topičev je že prejšnji dan naznanjal slavnost. Č. g. župnik iz Vojnka je po blagoslovljenju v tukajšnji lepi kapeli daroval sv. mašo ter v kratkem, jednatem in poljudnem govoru razložil navzočim pomen slavnosti. Posebno je povdarjal korist katero bo imela sedaj tukaj zbrana mladina od te šole, ker ji ne bo treba hoditi ob vsakojakih vremenskih neugodah v oddaljene kraje kakor Tebarje, Celje, Vojnik, nabirat si zlatih, za življenje prepotrebni naukov. Da bo pa šola dosegala svoj namen, treba je blagoslova od zgoraj prvič, in drugič tudi starši morajo vztrajno podpirati delovanje učiteljevo. Nato pozdravi zbrano učitelstvo in mu priporoči zbrano mladino, zahvali vse tiste, ki so dopomogli k izvršitvi tako krasne palače ter se spomni tudi prvega zaščitnika in pospeševalca šolstva v državi, presvetlega cesarja, na kar se je z navdušenjem zapela cesarska himna. V znesenih besedah se g. nadučitelj zahvali g. župniku za krasne besede in zagotovi da se bo učitelstvo trudilo za napredek in povzdigo šole. Po končani slovesnosti se je zbrala mladina na hodniku, kjer je vsak dobil v spomin majhen zalogaj, kar je preskrbel kraj. šol. svet. Pripravil pa je tudi onim, ki so količkaj pomagali pri stavbi, nekaj za želodec in grlo, tako da so proti večeru bili že vsi židane volje. Tega dneva se bode marsikateri spominjal. Ljubečanje so si tedaj postavili krasen spomenik s šolskim poslopjem, ki bo pričal o njihovi velikodušnosti in ljubezni njihovim vnukom in pravnukom. Šola je tedaj krasna, želeti bi še bilo, da bi se tudi okrajna cesta ki vodi tod mimo, poboljšala. Kajti cesta je zelo izvožena. Ako se to popravi, potem bomo res popolnoma zadovoljni.

(Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj) bo zborovalo dne 6. decembra t. l. v Brežicah po nastopnem vspredu: 1) Zapisnik. 2) Društvene zadeve. 3) Poročilo o glavni skupščini „Lehrerbunda“. 4) Iz šolske prakse. 5) Predavanje. 6) Želje in nasveti. Zborovanje se prične ob pol 10. uri v šoli. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Žalosten dogodek) se nam poroča iz Cirkevca pri Pragarskem. Pri Kaizerjevih se nista gospodar in gospodinja nič kaj razumela. Prišlo

je večkrat do prepira in tako tudi sedaj. Prišla sta domov in prepir se je začel. Ženo je hotel braniti neki Martin Osenjak, kar je Kaizerja tako razjezilo, da je ustrelil za njim in ga ranil v trebuh. Osenjaka so prepeljali v graško bolnico.

(Občinske volitve v Mariboru) V četrtek so se vršile občinske volitve v Mariboru in sicer jo volil tretji razred Mariborski Slovenci so izpočetka nameravali postaviti svoje kandidate, ali kakor smo že javili, se je to vsled sklepa volilnega odbora opustilo. Stali sta si torej le dve stranki nasproti, nemška in pa socijalno demokratična. Izid volitev je bil naznanjen ob tri četrt na devet zvečer. Izvoljenih je bilo devet kandidatov nemške stranke in en socijalni demokrat. Drugi in prvi razred sta seveda nemška. V tretjem razredu so Nemci zmagali le, ker so se Slovenci volitev zdržali.

(Vagon tobaka je zgorel.) Na južni železnici blizu Št. Ilja se je 18. t. m. ponoči vžgal voz tovornega vlaka, v katerem je bilo 80 zabojev finega turškega tobaka, ki je bil namenjen v Nemčijo. Voz in vsebina sta popolnoma zgorela.

Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj.

Zborovanje se je vršilo dne 8. t. m. v Bočni pri Gornjemgradu. Izven šolskega poslopja, v katerem se je zbralo nepričakovano veliko število članov in gostov so vibrale narodne in cesarske zastave. Lepo jesensko vreme je privabilo k sestanku tudi nekaj takih, ki redkokrat pridejo v tovariški krog. Ker poročevalec o zborovanju „Lehrerbunda“ ni utegnil priti v Bočno — žal, nismo mogli slišati njegovega poročila, katero bi nas toliko bolj zanimalo, ker smo v naših listih le malo čitali o omenjenem zborovanju. Bo pač treba do prihodnjega zborovanja našega društva počakati. Tudi predavanje „Orisanju“ je izostalo iz prav tehničnih razlogov; kajti ravnokar je izšla „Marinova knjiga“, katero pa še moramo prej natančneje pregledati in šele potem bode g. referent razpravljal o navedenem predmetu.

Sklenili smo, delovati na to, naj se pri prihodnji uradni učiteljski konferenci obravnava: Orisanju v ljudski šoli, in sicer naj bode poročevalci g. Armič, učitelj iz Mozirja, ki je znan kot dober risar in metodik.

O domovinoslovju in krajeznanstvu je govoril g. Kocbek iz Gornjega grada. Na podlagi ravnokar došlega ukaza okr. šol. sveta, ki določa, naj se na vsaki šoli napove in sestavi gradivo za domoznanstvo in krajepis, razvija svoje misli in nazore o tej disciplini, zlasti povdarja, naj bi rabili dosledno le pravilna imena krajev, gor, potokov itd. Sicer je „salamendersko“ težavno popravljena imena upeljevati, pa že gre, kar je dokazal g. Dedič na imenu „Bočna“.

Razprava in razgovor o tem je bil prav živahen. Končno se sprejme predlog; pri prihodnjem zborovanju naj poroča praktično o krajepisu Gornjega grada nadučitelj gospod Kocbek in o domovinoslovju pa na podlagi kake učne slike gospod Šijanec.

Kot nekak dodatek k temu predmetu je še razpravljaj g. Šijanec o nabiranju in zapisovanju šeg in navad gornjegrajskega okraja, ter obširnejše opisoval obleko Solčavank pred petdesetimi leti. Na prošnjo poročevalčeve so vsi navzočniki sklenili pomagati pri nabiranju „šeg in navad“ ter tudi pri pridobivanju folklorističnih predmetov, katere zbira Savinska podružnica S. P. D. za narodopisni muzej.

Po zaslišanju blagajnika, kateri nam je predložil letne račune, ki so se odobrili in se je blagajniku izrekla zahvala in priznanje za trud — volili smo nov odbor. Predsednikom je izbran g. Kelc Ivan, nadučitelj v Novištifti; namestnikom g. Kocbek Fran, nadučitelj v Gornjem gradu; blagajnikom g. Wudler Peter, nadučitelj na Ljubnem; tajnikom g. Šijanec Ignacij, učitelj v Gornjemgradu; odbornikom g. Klemenčič Ivan, nadučitelj na Rečci in g. Knaflič R. nadučitelj na Gorci.

Sprejel se je predlog: poslancu g. Robiču se izreče soglasna zahvala na njegovem potegovanju v državnem zboru v prilog učiteljstva

tretjega plač. razreda. Poslanca našega okraja g. dr. Dečko in g. dr. Hrašovec se naprosita podpirati Robičev predlog z vsemi svojimi močmi. (Tako drugi dan je vodstvo učit. društva sestavilo te tri spomenice ter je omenjenim g. poslancem poslalo naravnost v Gradec). Končno je poročal zastopnik učiteljstva v okr. šol. svetu gosp. Kelc o svojem delovanju ter korporaciji, zakar mu je učiteljstvo izreklo priznanje in hvale. Po raznih vprašanjih o šolskoadministrativnem položaju zaključil je predsednik zborovanje. Nato smo se še v ožjem krogu zabavali prav pošteno in še marsikatero iztuhkali. Vsa čast izborni gospej „kubarici“ in gospodu „kučegazdi“!

Spominjali smo se tudi pred kratkim umrlega nadučitelja braslovškega gosp. Val. Jarca ter smo namesto venca na grob nabrali za družbo sv. Cirila in Metoda 10 K.

Prihodnje zborovanje se vrši v Gornjem gradu.

Druge slovenske novice.

(Ljubljanskega župana častniška afera) še sedaj ni končana. Kakor smo že omenili, je župan Hribar izjavil, da se je ob znanih dogodkih za časa turnarske slavnosti na kazinskem vrtu v Ljubljani edino le nadporočnik 27. pešpolka Bückhel vmešaval v županovo poslovanje. Bückhel je namreč trdil, da klici množice „Abzug“ veljajo cesarski zastavi, na kar mu je župan pojasnil, da veljajo frankfurtarici. Župan Hribar je v zadnji seji občinskega sveta dejal, da je šele pozneje izvedel, da je nadporočnik Bückhel Oger in da mu je zato postalo takoj jasno, zakaj je isti klice „Abzug“ napačno razumel, kajti v njegovi domovini (na Ogrskem) niso demonstracije proti cesarski zastavi ravno redke. Zaradi te izjave je pozval nadporočnik Bückhel župana Hribarja na dvoboj.

(Razmere pri kranjskem polku št. 17.) „Slovenec“ prinaša statistiko slovenski govorečih častnikov kranjskega domačega polka in priznati se mora, da je ta statistika res tako žalostna in ob enem tako značilna za avstrijske razmere, da bolj ne more biti. Od 7 štabnih častnikov govori slovenski samo eden, od 24 stotnikov govori pravilno slovenščino dva, za silo jo pa lomi sedem stotnikov. Nadporočnikov je 37. slovenščino jih pa zna samo osem. Izmed 33 poročnikov jih govori slovenski deset in izmed 4 kadetov samo eden. Od 3 zdravnikov ne zna slovenščine nobeden, ravno tako ne oba računski častnika. Take so razmere pri 17. polku, o razmerah pri našem spodnještajarskem 87. polku se ne upamo niti govoriti, kajti na sramoto vojaški upravi bi morali konstatirati, da menda pri celem polku ni častnika, ki bi pravilno govoril slovenski jezik.

(Internacionalni „Juristenball“) se baje priredi prihodnji predpust v Ljubljani pod protektoratom deželnega predsednika barona Heina. — Internacionalen — hm!

(Protestantizem v Ljubljani) Dne 8. t. m. je bila v protestantski cerkvi v Ljubljani velika slavnost, ko je zopet prestopilo 12 oseb iz katoliške vere v protestantsko. Tekom treh let je prestopilo na Kranjskem okrog 150 oseb.

(Redek slučaj.) Prošli četrtek je v Ljubljani med vožnjo na električni železnici na progi od Sv. Petra do bolnišnice porodila žena nekega delavca deklico. Prenesli so jo v bolnišnico.

(Postojnskim županom) je bil izvoljen g. Gregor Pikel.

(Vsled utrujenosti umrl.) Petnajstletni deček Ivan Kobal iz Bele pri Podkrajju v Vipavski dolini je šel prošle nedeljo po opravkih v neko drugo vas. V gosti megli je zašel. Ker ga ni bilo v pravem času domov, so ga šli iskat. Drugi dan zvečer so ga šele našli, toda mrtvega. Ležal je na tleh in je bil ves premočen.

(Jugoslovanski socijalni demokratje) so si v zadnjem času hudo v laseh. Hud boj se bje med Idrijo in Trstom, med veleumi Antonom Kristanom in Karlom Linhartom. Seveda se ta boj bje večinoma le s psovkami. Idrijski „Naprej“ je izgubil izdajatelja in sedaj, bogve ali bo še izhajal. To bo res nesreča, če preneha.

(Odpadnik dr. M. Abuja umrl.) Umrl je v Celovcu slovenski odpadnik dr. M. Abuja, ki je

bil deželni poslanec na Koroškem. Mi se sicer prav radi držimo pregovora, naj se o mrtvih ne govori nič drugega nego samo dobro, toda če vse drugo odпустimo, o dejanjih onih, ki so se izneverili krvi svoje matere in zabijali žreblje v rakev svojih rojakov, žalibog niti po njih smrti ne moremo izrekati slavošpevov. Takšen renegat je bil sin slovenskega kmeta dr. Abuja, ki je na eni strani v slovenski besedi iovil nevedne kmete na svoje hinavske limanice, na drugi strani pa na tihem koval smrtonosne naklepe zoper Slovence, katerih razmere je kot rojen Slovenec natančno poznal. Ob smrti odpadniku Nemci kličejo hozana, Slovenci pa tužna mu majka!

(Mesto Gorica) še vedno nima vode. Preiskali in preštudirali so že vse mogoče studence blizu in daleč od mesta, ali našli niso nič primerne. Jako značilno za ta preiskavanja je pač, da se zdi mestnim gospodom vsak studenec kalen, posebno ob slabem vremenu. Pametni ljudje pač mislijo, da je v Gorici marsikaj kalnega, posebno v glavah lahonskih mestnih očetov.

(Cesar je podaril) 2000 kron za preiskovanje morskih globočin v Jadranskem morju. Društvo namerava ustanoviti v Trstu akvarij.

(General Riciotti Garibaldi o avstrijskih Italijanih.) V pismu, ki ga je poslal Garibaldi dalmatinskemu hrvatskemu listu „Jadranu“, pravi: Stari zmerno-monarhični, več ali manj avstrijski element, ki ga vi dobro poznate, ker vam je blizu in ki je dosedaj imel v rokah italijanski irredentizem, je znal vedno dobro igrati na karte s tem, da je sprejemal podpore iz italijanskih tajnih fondov, ob enem pa se je znal držati v duhu svetosti pred nemškimi oblastmi. Na drugem mestu pa pravi: „Hrvatsko novinstvo naj ne trati časa, da bi žnjimi polemiziralo, ampak naj jih prezira. In če ne bodo hoteli molčati, naj jih pusti bojkotirati. Kajti oni so sovražniki ravno tako Italijanom kakor Hrvatom“. To je pač huda obsodba, in ne vemo, ali bodo Tržačani kterikrat tega Garibaldija tako slovesno sprejeli, kakor so umrlega Menottija Garibaldija. Ne verjamemo!

(Pogrešani parnik.) Iz Reke je odplul 28. oktobra parnik „Petöfi“, nakroan z žitom. Namenjen je bil na Angleško, ali do danes še ni nikakega sledu o njem. Boje se, da se je ponesrečil. Na parniku je bilo 28 mož.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Državna zbornica je sedaj pod vplivom ministrskih govorov. Prvi je sprožil besedo ogrski ministrski predsednik grof Tisza, odgovarjal mu je Körber. Čuti je bilo na obeh straneh ostrih besedi, katere so se na obeh straneh kar najrazličnejše komentirale. Iz Tiszovega govora je bilo videti, da hočejo Madžari sami imeti vpliv na skupne zadeve in da hočejo nagodbo izvesti le na svojo roko. Ta madžarska samopašnost je vzbudila v Avstriji veliko ogorčanje. Nemške stranke so vložile skupno interpelacijo, katera najostreje graja Tiszova izvajanja in končno zahteva odgovor, kako stališče zavzema Körber nasproti Tiszovemu govoru. Körber je nato takoj odgovoril. Zavračal je najodločnejše madžarske zahteve in povdarjal, da sta si oba državna zbora popolnoma istopravna, da se more nagodbeni zakon izpremeniti le v sporazumljenju z obema, nikdar pa ne samo po odloku ogrskega državnega zbora. Nemci so navdušno ploskali Körberjevemu govoru, iz česar se da sklepati, da je zopet prišel v milost pri njih. Drugače pa je pri Čehih, ki so mu cel čas ugovarjali. V debati o Körberjevi izjavi je govoril češki poslanec Herold in ostro napadel ministrskega predsednika in ga kočno pozival, da naj odstopi, da pride na njegovo mesto vlada, ki bo dala slovanskim narodom njihove pravice, da se jih ne bo več smatralo za manj vreden narod. Ravno tako ostro sta govorila soc. demokrat Ellenbogen in kršč. socialist Scheicher. Danes je zopet seja.

(Delegacije) Kakor zagotavljajo dobro informirani listi, ne bo ogrska opozicija nasprotovala volitvi delegatov, in se bodeta delegaciji lahko sešli ob napovedanem času, 15. decembra. Ker pa ne bode mogli zaradi božičnih počitnic

dovršiti svojega dela, bo treba najprej dovoliti proračunski provizorij.

(Na Dunaju) biva sedaj grški kralj Jurij.

(V ogrski državni zbornici) je Körberjev odgovor na interpelacijo nemških poslancev tudi vzbudil precejšen hrup. Tisza je zopet zagovarjal svoje stališče in tudi opozicija mu ni preveč ugovarjala. Cela stvar bi se nepristranskemu opazovalcu videla skoro kakor nekaka komedija, uprizorjena od obeh ministrskih predsednikov, da se obdržita na svojih stoličkih. Najprej nekoliko pobrenči Tisza proti Avstriji in opozicija mu ploska, potem pride Körber s protigovorom in avstrijska zbornica je vsa navdušena, da ima takega „schneidig“ ministrskega predsednika. Nam se pač zdi, da sta se gospoda nekoliko pomenila, da bi se jima ministrski sedeži prekmalu ne izpodmaknili. Zbornica razpravlja o rekrutni predlogi.

(O srbskem kralju Petru) so raznesli židovski listi najrazličnejše vesti med svet, med drugimi tudi vest, da ga je zadela kap, kar je popolnoma izmišljeno. Kralj je popolnoma zdrav in kap je pobožna želja onih, ki bi radi v kalnem lovili.

(Reforme v Macedoniji) Poslaniki evropskih vlasti so zahtevali avdijenco pri sultanu, toda niso bili sprejeti, ker je sultan baje nekaj obolel. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da bo sultan v najkrajšem času odgovoril na zahteve velevlasti, kajti upanje, da bi se katera izmed njih postavila na njegovo stran, se mu je popolnoma izjalovilo. Veliki vezir, za katerega se je popolnoma mislilo, da odstopi, je zopet utrdil svoje stališče in ostane najbrž na svojem mestu.

(Laški kralj in kraljica) sta v soboto odpotovala iz Anglije.

(V francoski zbornici) je govoril poslanec Deschenel o občnem političnem stanju. Povdarjal je, da mora Francoska gledati nato, da zbliža Rusijo in Anglijo, obenem pa mora vzdržati prijateljsko razmerje z Italijo, vendar pa ostane kot podlaga vse francoske politike zveza z Rusijo. Na Balkanu naj podpira Francoska Avstrijo in Rusijo, posebno pa naj pazi, da se vpliv Avstrije vzdrži, kati to je najboljši pogoj evropskega ravnotežja.

(Nemški cesar) bo v par dneh popolnoma zdrav, kajti rana, provzročena po operaciji, se mu v nekoliko dneh popolnoma zaceli.

Loterijske številke.

Gradec, 21. novembra 1903: 62, 59, 86, 51, 63.
Dunaj, „ „ „ 63, 49, 48, 75, 54

Prodajo se

do cela nova godala za celi orkester po ugodnih pogojih. Vprašanja posreduje (464) 2-2 upravništvo „Domovine“.

Naznanilo.

Potrebujem takoj v moji pekarski prodajnici v Ljutomeru žensko osebo, srednje starosti, zmožno slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi; — v moji gostilni pri kolodvoru v Ljutomeru pa spretnega natakarja primerne starosti.

(467) 1

Ivan Kukovec.

Vinogradniki!

Pozor!

Nova iznajdba za izboljšanje naravnega vina: pridobivanje sladkorja s pomočjo solne toplote.

Iznajdba se odda potom dražbe v vojniškem trgu pri gosp. JOSIPU VREČERJU 29. novembra, 7. in 14. decembra ob 9. uri dopoldne. Natančnejše podatke daje g. Vrečer v Vojniku. (470) 1

Učenec

(472) 1

14—15 let star, krepak ter iz dobre rodbine se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom

A. Pogačnik v Cerknici na Kranjskem.

Iščem stenografa

slovenske in nemške stenografije zmožnega. — Vstop takoj.

CELJE, 21. novembra 1903.

(371) 1

Dr. Juro Hrašovec.

Gospodična

z lepo pisavo sprejme se takoj kot prodajalka (468) 2-1

v pisarni zaloge „Delniške pivovarne“ v Celju. — Plača po dogovoru.

Vsem vinogradnikom

naznanjam da prodam več tisoč trt na zeleno in na suho cepljenih, kakor: beli burgundec, laški riznik, silvanec, rulandec, zelenček, kraljevina, pinola, rebula in druge. Imam tudi več tisoč cepičev naprodaj. Cena cepjenkam 100 kom 22 K. cepičem 1000 kom 7 K. — Naslov:

Josip Cotič, vinogradnik v Vrhpolju, p. Vipava, Kranjsko

(469) 1

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 27 let, ki ima 1000 K premoženja, doma na Spodnjem Štajarskem, Slovenec, stanuje sedaj na Westfalskem v Nemčiji, želi vzeti v zakon gospodično od 17 do 19 let staro, s primernim premoženjem.

Ponudbe s sliko naj se pošiljajo na naslov: A. J., Hertener Strasse Nr. 130 III. nadstropje, Lange Bochom, Westfalen, Nemčija. (462) 4-3

Za zimo

bode treba kupiti

PEČI!

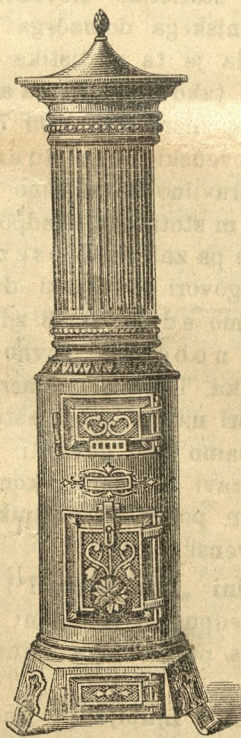
Torej kje?

Le v narodni trgovini z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

ki ima najlepšo izbero po najnižjih cenah.



Zacherlin

pomaga izborno kot nedosežen uničevalec mrčesa. Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger
Viktor Wogg
Alojzij Walland
Milan Hočevar
Josip Matič
Anton Ferjan
Fran Zanger
Ferd. Jakowitsch
Frid. Jakowitsch
Anton Kolenc
Franc Pečnik
M. Rauscher lekarna

Celje: Ivan Ravnikar
Oto Schwarzl lekarna
Josip Srimz
Anton Topolak
W. Wratschko
Dobrna: Jos. Sikokš
Braslovce: Ant. Plaskan
Josip Pauer
Gomlško: Fran Cakala

Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wouk
Ljubno: Fr. X. Petek
Janez Filipič
Sevnica: Anton Verbič
S. F. Schalk
Ludovik Smole
Trg Lemberg: Franc Zapančič
Konjice: Fr. Kupnik 145

Laško: Andrej Elsbacher
Karl Hermann
Planina: Lud. Sch. scherko
F. Wamb rechtsammer
Gornji grad: Jakob Božič
Franc Scharb
Poljčane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwelz
Karol Sima
Mozirje: Leopold Vukič

Pristova: Marija Suppanz
And. Suppanz
Brežice: Fran Mathois
Franc Varlec
Janez Pinterič
Uršič & Lipej
Žalec: Albert Geiss
Jakob & Marija Janič
St. Jurij: Fran Karlin
Velenje: Karl Tischler
Josef Wutti

Trbovlje: Konsumno društvo
Anton Kramer
Jos. Mahkovec
Janez Müller sen.
Jos. Sporn
Franc Dežman
Videm: Ivan Novak
Vitanje: Anton Jaklin
Velenje: Ulrich Lager
Vojnik: Fr. Zotti

